

INFORMATĪVAIS ZIŅOJUMS

par vides apsvērumu, vides pārskatā izteikto atzinumu un sabiedriskās apspriešanas rezultātu integrāciju Rēzeknes pilsētas attīstības programmā 2014.-2020.gadam

Rēzeknes pilsētas pašvaldība informē, ka saskaņā ar Rēzeknes pilsētas domes 2014.gada 19.decembra lēmumu Nr.920 „Par Rēzeknes pilsētas Ilgtspējīgās attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam apstiprināšanu” ir stājusies spēkā Rēzeknes pilsētas Ilgtspējīgās attīstības stratēģija līdz 2030.gadam (turpmāk tekstā – Stratēģija).

Informatīvais ziņojums sagatavots, pamatojoties uz Vides pārraudzības valsts biroja 2013.gada 9.oktobra sniegtajā atzinumā Nr.16 „Par Rēzeknes pilsētas ilgtspējīgās attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam Vides pārskatu” iekļautajām rekomendācijām un saskaņā ar LR Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 27.punktu.

Stratēģija ir pašvaldības ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kas pilsētā tika izstrādāts pirmo reizi. Stratēģija definē Rēzeknes pilsētas attīstības vīziju, ilgtermiņa attīstības mērķus un telpiskās attīstības perspektīvu laika periodam līdz 2030.gadam. Stratēģijā definētie stratēģiskie mērķi un attīstības prioritātes ir vērstas uz Rēzeknes kā starptautiski konkurētspējīga nacionālās nozīmes ekonomiskās attīstības centra, Eiropas kultūras un tūrisma pilsētas, Austrumlatvijas izglītības, pētniecības un sporta centra, kā arī cilvēkam un videi draudzīgas, drošas un mūsdienīgas pilsētas attīstību. Telpiskās attīstības perspektīva izstrādāta, balstoties uz IAS izvirzītajiem ilgtermiņa stratēģiskajiem uzstādījumiem, nosakot tiem atbilstošu pilsētas telpisko struktūru un pasākumu kopumu teritoriālo piesaisti. IAS Telpiskās attīstības perspektīvu veido šādi elementi: Ziemeļu rajons, Centrs, jaukta pilsētas apbūve, Savrupmāju rajoni, Aktīvās atpūtas teritorijas, Ūdeņi, Maģistrālās ielas, Dzelzceļš, Nozīmīgākie kultūras un tūrisma objekti.

Stratēģijas pamatnostādņu ieviešanu turpmāko 7 gadu periodā atspoguļo un precizē Rēzeknes pilsētas attīstības programma 2014.-2020.gadam (turpmāk – Attīstības programma). Ilgtermiņa attīstības mērķu sasniegšanai Attīstības programmā izvirzīti 5 vidēja termiņa prioritātes, 15 rīcības virzieni un definēti 47 uzdevumi. To īstenošanai sagatavots rīcības plāns, kas ietver pasākumu un aktivitāšu kopumu turpmāko 7 gadu periodam, un investīciju plānu, kas ietver plānotās investīciju projektu idejas. Investīciju plānu un rīcības plānu paredzēts aktualizēt pēc nepieciešamības.

Saņemti pozitīvi atzinumi par Stratēģiju un Attīstības programmu no Latgales plānošanas reģiona.

Vides apsvērumu integrēšana attīstības programmā

Stratēģijas sagatavošanas laikā tika veikts tās stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk tekstā – SIVN), lai savlaicīgi izvērtētu sagaidāmo ietekmi uz vidi saistībā ar Stratēģijas īstenošanu. SIVN novērtējuma rezultāti tiek atspoguļoti vides pārskatā, kurā novērtēts esošais vides stāvoklis pilsētā, ar plānošanas dokumenta īstenošanu saistītas vides problēmas un būtiskās ietekmes uz vidi, piedāvāti risinājumi būtisko ietekmju novēršanai un samazināšanai, alternatīvu izvēles pamatojums un novērtējums. Vides pārskatā iekļautie risinājumi būtisko ietekmju novērtēšanai tika ņemti vērā Stratēģijas izstrādes laikā.

Izteiktie atzinumi un publiskās apspriešanas rezultāti

Stratēģijas pilnveidotās redakcijas un SIVN (Vides) pārskata projekta publiskā apspriešana tika organizēta saskaņā ar 25.08.2009. MK noteikumiem Nr.970 „Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā” un 23.03.2004. MK noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums” V nodaļas „Sabiedrības, organizāciju un institūciju informēšana vides pārskata sagatavošanas procesā” noteiktajām prasībām.

Vides pārskata projekts un Stratēģijas pilnveidotā redakcija no 2014.gada 20.djanvāra līdz 2014.gada 3.martam tika nodoti publiskai apspriešanai. Sabiedrības pārstāvjiem bija iespēja līdzdarboties plānošanas dokumenta un vides pārskata projekta komentēšanā, iepazīties ar izstrādātajiem dokumentiem, izteikt viedokli un priekšlikumus publiskās apspriešanas laikā organizētajā sabiedriskajā apspriedē. Pēc publiskās apspriešanas visi sabiedrības iebildumi, komentāri un priekšlikumi par Vides pārskatu tika izvērtēti kopā ar pilsētas domes vadību, kā arī pārvalžu un nodaļu nozaru speciālistiem. Lielākā daļa no tiem tika ņemta vērā (detalizēta analīze pieejama pārskatā par Rēzeknes pilsētas ilgtspējīgās attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam un Vides pārskata izstrādi un sabiedrības līdzdalību) Vides pārskata projekta gala redakcijā.

Sagatavotais vides pārskata projekts tika iesniegts izskatīšanai un atzinuma saņemšanai Vides pārraudzības valsts biroja norādītajām institūcijām: Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālajai vides pārvaldei, Veselības inspekcijas Latgales kontroles nodaļai un Latgales plānošanas reģiona administrācijai. Pēc atzinumu saņemšanas Vides pārskata projekts tika papildināts un precizēts atbilstoši institūciju sniegtajiem atzinumiem (detalizēta analīze pieejama pārskatā par Rēzeknes pilsētas ilgtspējīgās attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam un Vides pārskata izstrādi un sabiedrības līdzdalību) un iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā izvērtēšanai un atzinuma saņemšanai. 2014.gada 9.oktobrī no Vides pārraudzības valsts biroja tika saņemts atzinums Nr. 16. ar pozitīvo raksturu. Vides pārskata gala redakcija tika papildināta atbilstoši atzinumā sniegtajām rekomendācijām. Vides pārraudzības valsts birojs atzinumā ieteica pilnveidot Stratēģiju, ņemot vērā Vides pārskatā un sabiedriskās apspriešanas laikā izteiktos priekšlikumus, kā arī rekomendēja papildināt Vides pārskata 6.nodaļu „Plānošanas dokuments un tā iespējamo alternatīvu īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums”, sniedzot vērtējumu arī par IAS Telpiskās attīstības perspektīvā uzrādīto telpiskās struktūras vēlamo/prognozēto ilgtermiņa izmaiņu apjomu salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju.

Pamatojums pieņemtajam variantam

Alternatīva Rēzeknes pilsētas attīstības plānošanas dokumentam varētu būt „nulles” alternatīva, tādējādi tiktu saglabāta esošā situācija un netiktu plānota Rēzeknes pilsētas teritorijas attīstība. Pieņemot „nulles” alternatīvu, tā būtu pretrunā ar Latvijas Republikas likumdošanu (likums „Par pašvaldībām”, Attīstības plānošanas sistēmas likums, Teritorijas attīstības plānošanas likums u.c.), nacionālajiem (Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020.gadam, Reģionālās politikas pamatnostādnes 2014.-2020.gadam u.c. nozaru plānošanas dokumenti) un reģionālajiem (Latgales plānošanas reģiona attīstības programma 2010. - 2017.gadam, u.t.t.) mērķiem un vides aizsardzības prasībām.

„Nulles” alternatīva nav uzskatāma par optimālu, jo Attīstības programmas neizstrādāšanas gadījumā tiks pārtraukta plānotā investīciju piesaiste pilsētas teritorijas attīstībai. Rēzeknes

pilsētā īstenojot „nulles” alternatīvu, var tikt veicināta neapsvērtu lēmumu pieņemšana, netiktu veikta teritorijas kompleksa sakārtošana, vides un sociālo problēmu saasināšanās. Attīstības programmas nerealizēšana un „nulles” alternatīvas pieņemšana var kavēt uzņēmējdarbības, saimnieciskās darbības un infrastruktūras attīstību pilsētā, līdz ar to netiks sasniegti attīstības programmas mērķi.

Pasākumi plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa veikšanai

Stratēģijas īstenošanas monitoringa nepieciešamību nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”. Monitoringa uzdevums ir noskaidrot plānošanas dokumentu tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi un nepieciešamības gadījumā, izstrādāt papildus nosacījumus.

Stratēģijas īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, pašvaldība, izmantojot valsts monitoringa statistikas datu bāzes un citus pieejamos datus, veiks plānošanas dokumenta realizācijas novērtējumu vismaz divas reizes plānošanas periodā (2021. un 2029.gadā) izstrādās monitoringa ziņojumu, kuru iesniegs Vides pārraudzības valsts birojam.

Pašvaldība ikgadēji vienlaikus ar publisko gada pārskatu izstrādās ikgadējo uzraudzības ziņojumu, kurā aprakstīs veiktās darbības stratēģisko mērķu sasniegšanai, noteiks uzraudzības rādītāju izpildes progresu, konstatēs novirzes no plānotā, kā arī noteiks rīcību uzlabošanu ar mērķi pilnībā sasniegt izvirzītos mērķus un prioritātes.